

[Edel Saunte.]

skal have pligt til at have bopæl det sted, hvor deres principal har kontor; jeg tør svagt antyde, at dette ikke er blevet overholdt i København, jeg tror, det er en bestemmelse, som totalt er blevet glemmt. Videre er vi enige om, at justitsministeren, hvis en advokatbestalling deponeres, skal kunne bestemme, om vedkommende fremtidig skal være berettiget til at føre sin titel eller fremtidig skal være uberettiget dertil. Det er en bestemmelse, vi har savnet, og jeg tror, det vil være udmærket, at vi får den.

Det, der stadig er uenighed om, er højesteretssagførerprøvens afskaffelse, idet et medlem af udvalget har ment at måtte tage et andet standpunkt end flertallet.

Som det vil erindres, blev det foreslået at indføre den norske ordning for votering i højesteret, men denne ordning har ikke kunnet samle så stort et flertal som den ordning, der nu er blevet resultatet, nemlig blot dette, at man ophæver anonymiteten for dommere i højesteret og i landsretterne i borgerlige sager, således at den enkelte dommer med sit navn og sin anseelse står inde for den begrundelse, som gives for dommen og dommens resultat. Der har i udvalget været enighed om, at når vi ønskede en ændret votering i højesteret og en ændret votering i landsretterne i borgerlige sager, har formålet dermed været, at skaffe klarhed over, på hvilket grundlag dommen er afsagt, klarhed over, hvilke praktiske omstændigheder der er oplyst i sagen, og hvilke retlige betragtninger dommerne havde lagt til grund for deres afgørelse, herunder også, hvilke faktiske omstændigheder og hvilke retlige betragtninger en dissenterende dommer har lagt til grund.

Vi har også meget ønsket, at det i appelsager blev klart, hvilket nyt stof der var blevet indbragt for vedkommende domstol, og om dette nye stof virkelig havde givet anledning til ny bedømmelse, eller om det blot var en anden juridisk bedømmelse, en anden bedømmelse af de faktiske oplysninger, som havde medført et ændret resultat. Det er jo desværre sådan, at vi i nogen grad har måttet give det juridiske fakultet ved Århus universitet ret, når det antyder, at dommene i nogle tilfælde har været

orakelsvar og ikke særlig oplysende, hverken for den praktiserende jurist eller for den praktiske forretningsmand, som måtte være interesseret i at se, hvilket resultat dommen gav udtryk for — for det kan man jo ikke se uden at være klar over de enkeltheder, der er lagt til grund for dommen. Vi håber, at de nye bestemmelser må medføre klarhed og udførlighed både i beskrivelsen af de realiteter, som dommen er begrundet på, og den juridiske bedømmelse, som ligger til grund for den.

Udvalget har, som jeg før nævnte, haft et møde med repræsentanter for højesteret, og jeg vil gerne understrege, at udvalget forstod udtalelsen fra højesterets repræsentanter om, at en ophævelse af anonymiteten kan medføre en forbedring af dommene, som et positivt løfte fra højesteret, og ikke, således som det måske kunne fortolkes, blot som et fromt ønske fra højesterets side. Udvalget er absolut af den opfattelse, at når højesteret udtrykker sig således, at ophævelsen af anonymiteten kan medføre en forbedring af dommene, er det, fordi højesteret vil gøre alt, hvad der er menneskeligt muligt for virkelig at forbedre dommene, således at det høje ting kan blive fritaget for oftere inden for den nærmeste fremtid at beskæftige sig med hele spørgsmålet om votering. For hvis det ikke kan betragtes som et løfte, og hvis højesteret ikke forbedrer dommene nu efter den ændring, der vil finde sted, vil det utvivlsomt være nødvendigt for det høje ting at prøve på endnu en gang at overveje votersbestemmelserne. Vi må have klarhed og tydelighed ikke mindst i højesterets domme, således at man bliver i stand til at bedømme, på hvilket grundlag de er afsagt, og om de kan danne grundlag for bedømmelse af de konkrete sager, man beskæftiger sig med.

Som jeg sagde før, er vi også enige om at indføre advokattitlen. Der har i udvalget været megen tvivl, kan jeg måske sige, om, hvorvidt man skulle indføre en fælles titel som sagfører, der jo er et godt gammelt dansk navn, eller om vi skulle gå over til den mere internationale betegnelse advokat. Vi har prøvet at undersøge — de af os, som repræsenterer sagførerstanden måske, selv om vi ikke i folketinget repræsenterer nogen bestemt stand, men dog har kontakt med